

Avrupa Ekonomik İş Birliği Sözleşmesi ve Marshall Yardım Plânı çerçevesi dahilinde temin edilen yardımlar karşılığı Türk liralardan bütçeye taallûku gerekenlerin bütçe hesaplarına intikal şekli hakkında Kanun tasarısı ve Bütçe Komisyonu raporu (1/153)

T. C.

Başbakanlık

Muamelât Genel Müdürlüğü

Tetkik Müdürlüğü

Sayı: 71 - 1919, 6 - 709

27 . II . 1951

Türkiye Büyük Millet Meclisi Yüksek Başkanlığına

Avrupa Ekonomik İş Birliği Sözleşmesi ve Marshall Yardım Plânı çerçevesi dahilinde temin edilen yardımlar karşılığı Türk liralardan bütçeye taallûku gerekenlerin bütçe hesaplarına intikal şekli hakkında Maliye Bakanlığınca hazırlanan ve Bakanlar Kurulunca 24 . II . 1951 tarihinde Yüksek Meclise sunulması kararlaştırılan kanun tasarısının gerekçesiyle birlikte sunulmuş olduğunu saygılarımla arz ederim.

Başbakan

A. Menderes

GEREKÇE

Marşal Yardım Plânı çerçevesi içinde yapılan yardımlardan hibe ve tiraj haklarının kullanılabilmesi için muadili Türk liralарının Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankasında açılan % 5 ve % 95 ler hesabına yatırılması gerekmektedir.

Bunlardan % 5 ler hesabında teraküm eden paralar, Amerika Birleşik Devletleri Hükümetinin Türkiye dahilinde yapacağı masraflar için E C A İdaresi tarafından kullanılmaktadır.

% 95 ler hesabında biriken paraların ise Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Amerika Birleşik Devletleri Hükümeti arasında varılan mutabakatlar dairesinde muayyen maksatlara tahsis ve bu maksatlar için sarfedilmesi icabetmektedir.

Mezkûr paraların sarf mahalleri şu sahalara taallûk etmektedir :

Umumi Muvazeneye dâhil daireler;

Katma bütçeli daireler;

Devlet Ekonomi kurumları;

Hususi teşebbüs sahası.

Hususi teşebbüs sahasına yapılan tahsislerin istimali tamamen E C A İdaresiyle aktedilen Anlaşmalar gereğince tanzim ve idare edilmektedir. Diğerlerine gelince :

Bunların bütçe hesaplarına intikal ettirilmesi ve keyfiyetin topluca bir kanun çerçevesi içine alınması iktiza etmektedir. İlişik tasarısı bu maksatla hazırlanmıştır.

Bütçe Komisyonu raporu

T. B. M. M.

Bütçe Komisyonu

Esas No. 1/153

Karar No. 58

28. II. 1951

Yüksek Başkanlığa

Avrupa Ekonomik İş Birliği Sözleşmesi ve Marsal Yardım Plânı çerçevesi dâhilinde temin edilen yardımlar karşılığı Türk liralardan bütçeye taallûku gerekenlerin bütçe hesaplarına intikal şekli hakkında Maliye Bakanlığınca hazırlanıp Başbakanlığın 27. II. 1951 tarihli ve 6/709 sayılı tezkeresiyle Yüksek Meclise sunulan kanun tasarısı Komisyonumuza havale buyurulmakla Devlet Bakanlığı yetgili temsilcisi ve Maliye Bakanlığı adına Bütçe ve Malî Kontrol Genel Müdürü hazır oldukları halde incelenip görüşüldü.

Tasarının birinci maddesiyle Marsal Yardım Plânı çerçevesi dahilinde temin edilen ve Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankasında % 95 ler hesabına yatırılmış ve yatırılacak Türk liralardan Amerika Birleşik Devletleri Hükümetiyle mutabık kalınarak serbest bırakılan miktarların bütçeye irat ve Amerikan Hükümetiyle mutabık kalınan hizmetlere ait masraf tertiplerine tahsisat kaydedilmesi hususunda Hükümete salâhiyet verilmekte ve aynı madde ile de bu paralardan yılı içinde sarfedilemiyen kısmın, aynı hizmetlere tahsis olunmak üzere ertesi yıl bütçelerine devri temin edilmektedir.

Hükümete verilen bu salâhiyet ilk bakışta Meclisin bütçe üzerindeki hâkimiyet hakkına aykırı gibi görünürse de bu salâhiyetin munhasıran ciheti tahsisi esasen 5526 sayılı Kanunla tasdik edilen 21. XI. 1949 tarihli Anlaşma ile tesbit edilmiş bulunan hibe şeklindeki Amerikan yardımına ait olduğunu gözden uzak tutmamak lâzımdır. Bu karşılıkların, karşılık hesabında toplanan bu paralara tek taraflı olarak tasarruf etmek mümkün değildir. Şayet böyle olsa ve hâdise tamamen şartlı bir hibe mahiyetini

arzetsen idi. (Menafii umumiyyeye mütaallik bir hizmet için sarfedilmek üzere verilmiş olan ianeler, bütçesinde hususi bir fasla kayıt ve ifade edilecek hizmet için bütçede tahsisat olduğunda takdirde teberru miktarı o tahsisata ilâve ve aksi halde ayrıca bir fasla kaydolunarak hangi hizmet için verilmiş ise oraya sarfedilir) şeklinde Muhasebe-i Umumiye Kanununun 55 nci maddesinde esasen mevcut hüküm bu ihtiyacı karşılardı.

Bu bakımdan tasarı Komisyonumuzca muvafık görülmüştür. Yalnız Hükümetin karşılıklı anlaşmalar neticesinde temin edeceği bu nevi gelir ve giderleri ertesi yıl bütçesi ile ayrı bir cetvel halinde Büyük Millet Meclisine de bildirmesi Komisyonumuzca uygun görülerek tasarının birinci maddesinin sonuna bu maksatla bir fıkra ilâve edilmiştir. Tasarının diğer maddeleri aynen kabul edilmiştir. Kamutaya gönderilmek üzere Yüksek Başkanlığa sunulur.

Başkan	Sözcü	Kâtip
İstanbul	Çanakkale	Bursa
<i>E. Adakan</i>	<i>E. Kalafat</i>	<i>H. Şaman</i>
Bolu	Çanakkale	Elâzığ
<i>M. Güçbilmez</i>	<i>K. Akmanlar</i>	<i>O. F. Sanaç</i>
Giresun	İstanbul	İstanbul
<i>M. Şener</i>	<i>A. H. Başar</i>	<i>C. Türkgeldi</i>
İzmir	Kastamonu	Kırklareli
<i>B. Bilgin</i>	<i>H. Türe</i>	<i>Ş. Bakay</i>
Konya	Konya	Ordu
<i>R. Birand</i>	<i>M. A. Ülgen</i>	<i>R. Aksoy</i>
Seyhan		Sivas
<i>Dr. S. Bari</i>		<i>H. İmre</i>
Trabzon		Van
<i>S. F. Kalaycıoğlu</i>		Muhalifim
		<i>F. Melen</i>

HÜKÜMETİN TEKLİFİ

Avrupa Ekonomik İş Birliği Sözleşmesi ve Marshall Yardım Plânı çerçevesi dahilinde temin edilen yardımlar karşılığı Türk liralardan bütçeye taallûku gerekenlerin bütçe hesaplarına intikal şekli hakkında Kanun tasarısı

MADDE 1. — 5526 sayılı Kanunla tasdik edilen 21 . XI . 1949 tarihli Anlaşma ve bu anlaşmada yapılmış ve yapılacak tadiller veya diğer anlaşmalar gereğince Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankasında % 95 ler hesabına yatırılmış ve yatırılacak Türk liralardan Amerika Birleşik Devletleri Hükümetiyle mutabık kalınarak muayyen maksatlara tahsisi kararlaştırılan kısımların genel ve katma bütçeli dairelere taallük edenleri bu bütçelere, Devlet Ekonomi kurumları ile diğer Devlet teşekküllerine tahsisi kararlaştırılan miktarlar da genel bütçeye irat kaydolunur.

Bu miktarlardan tahsis edilen maksatlar için ilgili bütçelere ilâveten sarfı lâzımgelenleri bu bütçelerde mevcut veya yeniden açılacak bölüm ve maddelere, Devlet Ekonomi kurumlarıyla diğer Devlet teşekküllerinin sermayelerine mahsup edilmek veya yardım olmak üzere verilmesi gerekenlerini Maliye Bakanlığı Bütçesinde mevcut veya yeniden açılacak bölümlere ödenek kaydetmeye Bakanlar Kurulu yetkilidir.

MADDE 2. — Birinci madde gereğince ödenek kaydedilen mebalığden yılı içinde sarfedilmeyen kısmı, aynı hizmetlere tahsis olunmak üzere ertesi yıl bütçelerine devren gelir ve mevcut veya yeniden açılacak bölüm ve maddelere Maliye Bakanlığınca ödenek kaydolunur.

MADDE 3. — Bu kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 4. — Bu kanunu Bakanlar Kurulu yürütür.

Başbakan
A. Menderes

Devlet Bakanı
F. L. Karaosmanoğlu
Millî Savunma Bakanı

Devlet Bakanı
Başbakan Yardımcısı

S. Ağaoğlu
Adalet Bakanı

İçişleri Bakanı

BÜTÇE KOMİSYONUNUN DEĞİŞTİRİŞİ

Avrupa Ekonomik İş Birliği Sözleşmesi ve Marshall Yardım Plânı çerçevesi dahilinde temin edilen yardımlar karşılığı Türk liralardan Bütçeye taallûku gerekenlerin bütçe hesaplarına intikal şekli hakkında Kanun tasarısı

MADDE 1. — 5526 sayılı Kanunla tasdik edilen 21 . XI . 1949 tarihli Anlaşma ve bu anlaşmada yapılmış ve yapılacak tadiller veya diğer Anlaşmalar gereğince Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankasında % 95 ler hesabına yatırılmış ve yatırılacak Türk liralardan Amerika Birleşik Devletleri Hükümetiyle mutabık kalınarak muayyen maksatlara tahsisi kararlaştırılan kısımların Genel ve Katma bütçeli dairelere taallük edenleri bu bütçelere, Devlet Ekonomi Kurumları ile diğer Devlet teşekküllerine tahsisi kararlaştırılan miktarlar da Genel Bütçeye irat kaydolunur.

Bu miktarlardan tahsis edilen maksatlar için ilgili bütçelere ilâveten sarfı lâzımgelenleri bu bütçelerde mevcut veya yeniden açılacak bölüm ve maddelere, Devlet Ekonomi Kurumları ile diğer Devlet teşekküllerinin sermayelerine mahsup edilmek veya yardım olmak üzere verilmesi gerekenlerini Maliye Bakanlığı Bütçesinde mevcut veya yeniden açılacak bölümlere ödenek kaydetmeye Bakanlar Kurulu yetkilidir.

Bir sene içerisinde kaydedilen gelir ve giderler ertesi yıl bütçesi ile ayrı bir cetvel halinde Büyük Millet Meclisine sunulur.

MADDE 2. — Aynıyle kabul edilmiştir.

MADDE 3. — Aynıyle Kabul edilmiştir.

MADDE 4. — Aynıyle kabul edilmiştir.

Dışişleri Bakanı

F. Köprülü

Maliye Bakanı

H. Pölatkan

Millî Eğitim Bakanı

T. İleri

Bayındırlık Bakanı

K. Zeytinöğlü

İktisadi ve Ticaret Bakanı

Z. H. Velibeyoğlu

Sa. ve So. Y. Bakanı

G. ve Tekel Bakanı

N. Örsan

Tarım Bakanı

N. İyribos

Ulaştırma Bakanı

Çalışma Bakanı

H. Köymen

İşletmeler Bakanı

Muhlis Ete

